

Saba Zeybek

NEY

Usülü : Ağır Aksak [9 / 4]

3

4

5

6

7

Ağır Aksak Semai Usülü

"Sadece 10 zamanlı olmaları dolayısıyla bu iki usulü birbirine karıştırmak yanlıştır. Aksak Semai usulü ile bestelenmiş bir eserle Curcuna usulünde bestelenmiş bir'eseri aynı zamanda icra edersek fark daha iyi anlaşılır. Esasen Curcuna usulü Sofyan gurubuna dahil usullerdendir ve darpları bir Düm ile bir Tekâ'dan ibarettir. Hatta çok eski eserlerde bu usul 'Devri Süreyya Sofyanı' adı ile geçer. Batı notası kabul edilmeden önce bünyesi ve zamanlarının değeri iyice ölçülemediği için yapısı tam olarak anlaşılamiyan ve bir aralık terkedilmiş olan bu usulün son zamanlarda icad edildiği ileri sürülmekte ise de, 10 zamanlı olduğu ve darplarının bir Düm ile bir Tekâ'dan, ibaret olduğu eski eserlerde kayıtlı bulunan 'Devri Süreyya Sofyanı' usulünün bugün Curcuna dediğimiz 10 zamanlı usulden başka bir şey olmadığı yapılan incelemeler sonunda ortaya çıkmıştır.

Üç tane 10 zamanlı usul vardır (Aksak Semai, Curcuna, Ağır Aksak Semai Usulü) İki tane 5 zamandan veya başka bir deyişle iki Türk Aksağından yapılmıştır (5+5=10). 10/16'lık, 10/8'lik, 10/4'lük mertebeleri vardır. Her meritebe ayrı isim alır. Bunların vuruşları aynı, yürüklükleri farklıdır.

Curcuna usulünün 10/16'lık mertebesi vardır. Şarkılarda, türkülerde, ilahilerde, oyun havalarında ve saz semailerinin dördüncü hanelerinde kullanılmıştır. 10/16'lıkla yani birim 16 alınarak yazmak doğru ise de, nağmelere kalabalıkça 10/8'likle de yazılır. Bir açık bir de kapalı vuruşları vardır. Kapalı vuruşu yürük bir usul olduğu için kullanılır.

Ağır Aksak Semai Usülü

[10 / 4] mertebesi

- 1 . Darb :
(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb :
(Te) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 3 . Darb :
(Ka - A) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 4 . Darb :
(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb :
(Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb :
(Tek) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ' , M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Veleleleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]